

Tožilec: Nadzorni svet ni opravil svojega dela

Sodba Sodišče ni v celoti upoštevalo trditve tožilstva, predvsem kar zadeva višino škode, ki jo je utrpela Pivovarna Laško

LJUBLJANA – Okrožni tožilec Jože Kozina še ne ve, ali se bo pritožil na sodbo v zadevi Istrabenz. Najprej bo prebral obrazložitev sodbe, nato pa se bo odločil. Za Igorja Bavčarja in Boška Šrota je namreč predlagal po osem let zapora, sodišče pa se je odločilo za nižjo kazen.

Kozina, ki je z obsodilno sodbo sicer zadovoljen, si bo sojenje zapomnil predvsem po izjemnem vodenju postopka predsednice senata Vladislave Lunder. »Samo takšno vodenje lahko doseže rezultat, da se izvedejo dokazi in da je sodba poštena, pravična in utemeljena,« je povedal tožilec. Sojenje je po njegovem pokazalo, »da se bomo tukaj še velikokrat srečali«, saj nadzorni sveti niso opravljali svojega dela. »Kar so delali, je sramota,« trdi Kozina.

Predsednica senata je v obrazložitvi sodbe med drugim poudarila, da ni v celoti upoštevala trditve tožilstva, predvsem kar zadeva višino škode, ki jo je s posli obsojenih menda utrpela Pivovarna Laško. Ta ostaja nedoločena, sodišče pa je za njeno izterjavo Pivovarno Laško napotilo na pot pravde. Sodišče je presodilo, da je Šrot naklepno zlorabil položaj pri vodenju Pivovarne Laško s sklenitvijo opcijskih pogodb o prodaj delnic Istrabenza. Prav tako po mnenju senata ni deloval skladno z določili zakona o gospodarskih družbah, saj teh opcijskih pogodb ni predložil računovodstvu, kot bi sicer moral storiti skladno s slovenskimi računovodskimi standardi. Bavčar je po mnenju senata Šrota napeljeval k temu dejanju, nato pa je, tako kot brata Sušinski, razpolagal z denarjem velike vrednosti, za katerega je vedel, da je bil pridobljen nezakonito.

Bavčar in Šrot vztrajata, da sta nedolžna

Igor Bavčar je pričakoval oprostilno sodbo in se bo na odločitev sodišča pritožil. Pri tem višina kazni sploh ni pomembna, je dejal. Tudi on je opozoril, da sodišče, kjer so ugotavljali škodo za Pivovarno Laško, ni upoštevalo tožilstva. Prepričan je, da bo na višjem sodišču dokazal svojo nedolžnost. Njegov zagovornik Marko Bošnjak je dejal, da ne

vidi vzrokov za takšno sodbo, tudi predsednica senata je po njegovih besedah bolj temeljito obrazložitev napovedala v pisnem odpravku sodbe. Je pa Bošnjak opozoril, da sodišče v enem delu ni upoštevalo tožilstva, zaradi česar bi posledično po njegovem mnenju morala biti izrečena oprostilna sodba.

Boško Šrot je povedal, da vztraja pri svoji nedolžnosti. Dejal je, da je tako, kakor da dokaznega postopka sploh ne bi bilo, da pa so bila izpolnjena pričakovanja medijev in javnosti. Poudaril je, da je sodnica obrazložila le, zakaj tožilstva v enem delu ni upoštevala, ne pa tudi, zakaj mu v preostalem delu je.

Združenje Manager: Sodba ni presenečenje

Častno razsodišče Združenja Manager je leta 2011 ugotovilo, da so nekatera ravnanja Šrota in Bavčarja neskladna z etičnim kodeksom, in ju zaradi tega izključilo iz združenja. »Ta sodba ni presenečenje in je za nas le konec nekega poglavja,« komentira izvršna direktorica Združenja Manager Sonja Šmuc. Po njenem mnenju številne obsodbe gospodarstvenikov zadnje čase kažejo, da sta se sodstvo in tožilstvo prebudila in začela opravljati svojo nalogo: »Lahko pričakujemo, da se ti postopki ne bodo končali, saj bodo lumpi vedno okoli nas. Pomembno pa je, da ima družba vzpostavljene in delujoče mehanizme, s katerimi te ljudi sankcionira ter ohrani druge na varni in etični strani.« Pri tem dodaja: »Škoda, da so te sodbe izvršene tako pozno. Če bi bile prej, bi imeli vladavino prava tudi na gospodarskem področju mnogo bolj urejeno in se ne bi toliko pogovarjali o poslovni etiki, saj bi ustanove, ki jih za to imamo, odigrale svojo vlogo.« Po njenih besedah so ti postopki normalen del poslovnega življenja pa tudi sporočilo: »Kdor v želji, da je večji od podjetja, prestopi na nezakonito stran, mora biti sankcioniran. Posamezniki so bili na vodilna mesta postavljeni, da skrbijo za razvoj in blaginjo družbe, ne pa za razvoj in blaginjo svoje osebne denarnice.«

»Pravici zadoščeno, ampak ne povsem«

S to sodbo je pravici nekako zadoščeno, ampak ne povsem, meni

predsednik Društva Mali delničarji Slovenije Rajko Stanković: »Bavčarju so dokazali manipulacijo z delnicami, a oškodovanje gospoda Šrota je bilo bistveno večje. Tu govorimo o večmilijonskem oškodovanju 130.000 malih delničarjev v Infond Holdingu, Centru Nalozbah in Pivovarni Laško. Verjamem, da bo Šrot obsojen tudi za druge zadeve.« Pri tem je spomnil na tožbe, ki so jih zoper Šrota zaradi izčrpavanja vložile odvisne družbe Pivovarne Laško. »Verjamem, da bo Šrot dobil še kakšno izdatnejšo kazen, glede zahtevka za povračilo premoženja pa se bojim, da ne bo uspešen,« dodaja Stanković.

Ekonomski zlom odprl moralno-etična vprašanja

»Nesporno se je zgodil preobrat,« je razsodbo komentiral ekonomist dr. Bogomir Kovač. »Takšnih presoj, načina sojenja in obsodb doslej nismo bili vajeni. Če se je že začel proces, so bile obrambe uspešnejše od tožilcev in sodba je bila običajno oprostilna.« Zadnjih nekaj razsodb, med njimi, denimo, tudi v primeru Merkurja in Bineta Kordeža, po Kovačevem mnenju kaže, da se je – ob enaki zakonodaji – spremenil način forenzičnega računovodskega proučevanja, v revizijskem delu se presoja drugače. Gre za »mehke« vsebine, kakršna je, denimo, ocena tveganj. Sodniki v svojih obrazložitvah sodb zato pogosto povedo, da imajo njihove odločitve tudi preventivni učinek in da poskušajo pokazati ne zgolj na pravno, ampak tudi na moralno razsežnost problema.

Vsekakor je k preobratu pripomogla gospodarska kriza, se strinja sogovornik. Ker je bil ekonomski zlom, so se odprla moralno-etična vprašanja, ki se prej niso, ker se niso se zdelo pomembna. Ne nazadnje je tudi civilna družba začela izražati visoka pričakovanja, da se bo pravni sistem vendarle začel odzivati. In se je. »Končno smo dobili merila, kaj je v poslovnem odločanju prav in kaj narobe. Če bi imeli takšne izkušnje že v preteklosti, če bi menedžerji vedeli, kaj jih lahko doleti, bi bili bolj previdni v presojah in »izletih« na relativno spolzek teren. Tako pa je bila špekulativnost nekaj običajnega, norme so se kršile, saj je bilo vse sprejemljivo, tudi s pravne sta

Page: 3

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 1195 cm2

2 / 3

lišča, nihče ni nikogar preganjal, niti sankcioniral fistih, ki so šli čez rob.« Kovač dodaja, da se je to žal zgodilo relativno pozno, za kar je odgovorna slovenska pravna država, vsekakor pa bo imelo pomemben učinek na poslovno odločanje, korporativno upravljanje in na vodenje v prihodnje. In še na nekaj je

pri tem opozoril ekonomist: »Prišli smo do točke, ko se nam zdi, da je v Sloveniji čisto vse narobe, kar koli odpremo, najdemo samo blato. Kar je bilo še včeraj normalno, je danes nepredstavljivo. Kar se nam je prej zdelo čisto, nam zdaj zaudarja. To je druga, nevarna skrajnost, ki lahko vodi v razkroj, v kaos, ki grozi, da se prelevimo v družbo krivde. Če po-

stane vsak posej sumljiv in če se vsi ukvarjamo s tem, kdo je in kdo ni, če prevlada negotovost, se bo težko izvleči iz krize. Za to potrebujemo optimizem, stabilnost, zaupanje, obsodbe pa moramo razumeti zgolj kot postavljanje meril za to, da čim hitreje izidemo iz težav.«

**MARKO JAKOPEC, JURE PREDANIČ
NEJC GOLE, VANJA TEKAVEC,
BOŽENA KRIŽNIK**

Boško Šrot (1957)

Poklicno pot je začel v izvršnem svetu občine Laško, od tam pa ga je Tone Turnšek povabil v Pivovarno Laško. Takrat še član Socialnih demokratov je postal pomočnik pravno-kadrovske službe v Pivovarni Laško in maja 1999 predstavnik zaposlenih v NS Pivovarne. Slabih deset let pozneje, maja 2008, je Šrot tudi uradno skupaj z ženo Anico lastniško povsem obvladoval Pivovarno Laško.

avgust 2005: Čeprav je vjeti v Pivovarni prevzel šele novembra 2005, je od prihoda v Pivovarno veljal za glavnega arhitekta nastanka gospodarsko-finančno-medijskega centra moči pod okriljem Pivovarne. Na sestanku pri Janezu Janši 12. avgusta 2005 se je Šrot v zameno za vpliv države v časniku Delo dogovoril za prodajo Mercatorja laški pivovarni.

julij 2006: Ključ do Šrotovega obvladovanja Pivovarne je bila operacija Kolonel. Prek podjetja Kolonel je Šrot prevzemal glavne lastnike Pivovarne Laško, lastninjenje pa je potekalo prek parkirišč in družb, katerih lastništvo je Šrot prikrival. Hkrati je potekalo lastninjenje Mercatorja, Dela, Večera ... Že leta 2006 je Šrot prek Kolonela obvladoval družbo Center Naložbe, ta pa je leta 2007 objavila prevzem Infond Holdinga, takrat že največjega posamičnega lastnika Pivovarne Laško, ki je bil hkrati najpomembnejši lastnik Mercatorja, Dela, Večera ... Lastništvo Kolonela je Šrot razkril šele leta 2008, čeprav je bil njegov lastnik že leta 2006. Skupaj z ženo Anico Aužner Šrot sta kupila Kolonel za 16.700 evrov.

marec 2010: Posebna revizija poslov Pivovarne Laško razkrije, da so imela ključno vlogo pri financiranju lastninjenja Pivovarne tudi podjetja iz skupine Laško. Posli, ki jih je Pivovarna Laško sklepala, ko jo je vodil Boško Šrot, niso bili vodeni v dobro družb skupine in s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, prav tako niso bili potrebni za opravljanje poslovne dejavnosti Pivovarne, je opozoril revizor.

»UGLED MENEDŽERJEV BO VEČJI«

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Samo Hribar Milič meni, da se bo zaradi sodbe ugled menedžerjev povečal: »Tudi mi se bomo očistili in tako ločili dobro od slabega.« Hribar Milič upa, da bodo primeri gospodarskega kriminala, ki so se zadnji dve leti zbrali na sodišču, čim hitreje dobili sodni epilog. »Ne le sindikati, tudi delodajalci imajo občutek, da se pri nas lahko krade in deluje nezakonito, pa se nikomur ne bo nič zgodilo, če le imaš dovolj denarja ali prave politične povezave. Tudi to je pripomoglo k splošnemu nezaupanju, nepripravljenosti za iskanje kompromisov v državi in nepodpori reformnim spremembam,« pravi prvi mož gospodarske zbornice. Po njegovem mnenju bo zaradi sodb gospodarstvenikom v prihodnje manj gospodarskega kriminala. Nezakonitega delovanja po njegovem mnenju ne smemo dopuščati, poudarja. **N. G.**

Page: 3

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 1195 cm2

3 / 3

Igor Bavčar (1955)

Poklicno pot je začel kot miličnik. Po vpisu na FSPN je postal mladinski funkcionar, v aferi JBTZ je vodil Odbor za varstvo človekovih pravic, v Demosovi vladi pa je postal prvi notranji minister v Sloveniji. Bil je dolgoletni član LDS in v dveh vladah minister za evropske zadeve, dokler se ni odločil, da bo zapustil politiko.

junij 2002: Postal je predsednik uprave Istrabenza.

Ko je bil na tem položaju, je avstrijskemu OMW prodal bencinske črpalke, Istrabenz pa iz naftnega trgovca preoblikoval v živilski, energetski in hotelirski holding. Pod njegovim vodstvom je Istrabenz začel kupovati delnice Petrola, ta pa je nasprotno napovedal prevzem Istrabenza in v njem pridobil 33-odstotni delež.

oktober 2007: Družba Poteza Naložbe je objavila novico, da je prodala stoddstotni lastniški delež v družbi FB Investicije večinski lastnici Maksime Holdinga, ki je lastniško obvladovala Istrabenz. O kupcu ni bilo besede. Pozneje je postalo jasno, da je kupec FB Investicij Igor Bavčar. Nekaj mesecev pozneje je njegova Maksima Holding z družbami iz kroga Staneta Valanta sklenila sporazum o prevzemu Istrabenza. Načrta nista izpeljala.

marec 2009: Po pogajanjih z bankami o reprogramu posojil Istrabenzu je Bavčar odstopil z mesta predsednika uprave. Tekoče posle je opravljal do 15. maja, nato pa so ga nadzorniki kljub nasprotovanju bank postavili za člana uprave. Marca se je poslovil tudi iz LDS, potem ko je takratna predsednica stranke Katarina Kresal ocenila, da njegovo vodenje Istrabenza stranki ni v ponos.

junij 2009: Bavčar je z besedami »ni šlo zame, ampak za Istrabenz« odstopil iz uprave Istrabenza in zapustil holding, nad katerim se je kmalu zatem začel postopek prisilne poravnave.

Tožilec Jože Kozina je novinarjem pred sodiščem dejal, da »se bomo tukaj še velikokrat srečali«, saj nadzorni sveti niso opravljali svojega dela.